ANUL IV. — Nr. 945

EDIȚIA A DOUA

DUMINICA, 15 SEPTEMBRIE 1891

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuĭŭ streĭn în casă.
V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 14 Septembre.

Rĕspuns „NAȚIONALULUĬ“

Acest organ liberal-conservator a comis o eroare când a intitulat articolul sĕŭ de fond din una Seprie: *Rĕspuns „Adevĕruluĭ“*.

El trebuia să adreseze acest *rĕspuns* ziaruluĭ *L'Indépendance Roumaine* care publică, în limba franceză, nu numaĭ faptele dar chiar intențiunile guvernanților noștri, al căror apărător, în limba română, este *Naționalul*.

Ambele ziare ar fi spălat în familie rufele lor murdare, și nu ași fi silit — bolnav cum sunt — să intru în polemică cu un ziarist a căruĭ educațiune lasă mult de dorit, și care se ascunde sub ultimele treĭ litere ale alfabetuluĭ.

Dacă directorul politic al ziaruluĭ *„Naționalul“* ar fi scris acest *rĕspuns* adresat *„Adevĕruluĭ“*, rĕspunsul ar fi fost cuviincios, și așĭ fi avut plăcerea de a vedea pe un amic al Regeluĭ Carol luând pe față — iar nu sub vĕlul anonimuluĭ — apărarea Sa.

Dacă Majestatea Sa are prietenĭ, dacă Dinastia are susținitorĭ, de ce staŭ eĭ ascunșĭ și se feresc a proclama aceste sentimente? Se vede că ele sunt greŭ de mărturisit.

Un amic al D-luĭ Iancovescu și al meŭ — un liberal-conservator convins — silit de a merge într'o zi la Rege, mi-a mărturisit că a căutat a nu fi vĕzut nicĭ la intrarea nicĭ la eșirea sa din Palat, simțind, dacă nu o rușine, dar o sfială când a urcat treptele acestuĭ *lupanar politic*.

Acum să rĕspund D-luĭ X. Y. Z.

Fața cu nesățioasa lăcomie a luĭ Carol I, lăcomie pe care o cunoaște ca și mine simpaticul meŭ confrate Ion N. Iancovescu, căcĭ în anul 1884 și la 1885—când a apărut ziarul *Epoca*—el s'a rădicat, cu o laudabilă indignațiune, contra înființăreĭ Domeniuluĭ Coroaneĭ, considerându'l ca *o instituțiune contrară deprinderilor poporuluĭ român*;

Fața maĭ ales cu informațiunea pe care am extras'o din *L'Indépendance Roumaine* care face cunoscut lectorilor seĭ că ministerul Domeniilor *a numit o comisiune menită a găsi mijloacele de a transforma o parte din muntele Piscu Câneluĭ* — **vecin cu castelul Peleș**.—*într'un parc*;

Ce altă concluziune puteam eŭ trage de cât că: Streinul Incoronat s'a pus ochiĭ pe **o a treĭ-sprezecea moșie a Statuluĭ.**

Nicĭ în informațiunea ziaruluĭ oficios francez, nicĭ în acea publicată de organul liberal-conservator, nu se pomenea de intervențiunea ministeruluĭ lucrărilor publice în numirea aceleĭ comisiunĭ, și nu se arăta pericolul de care este amenințată calea ferată prin *surpăturile produse pe muntele Piscu Câneluĭ*.

Dacă pentru prima dată m'am înșelat în privința luĭ Carol I, vina nu e a mea, ci a D-lor Gh. Em. Lahovary și Ion N. Iancovescu carĭ, în locul informațiunilor publicate, trebuia să-mĭ spue că Majestatea Sa Regele s'a schimbat, și că, din hrăpitor și lacom ce a fost odinioară, astă-zĭ a devenit dezinteresat și chiar darnic și că, *orĭ de câte orĭ a vĕzut cea maĭ mică abatere de la principiile exploatăreĭ pădurilor, în înalta Sa solicitudine și cu deosebită competință a atras atențiunea miniștrilor Seĭ.*

Nu voiŭ respunde la toate necuviințele înșirate de X. Y. Z. în treĭ coloane, dar mĕ voiŭ opri la următoarele ridicole rîndurĭ: — *D. Beldimanŭ, care poartă mult interes avuțieĭ naționale, să ne arate donațiunile pe care le-a făcut vr'o dată.*

Nu știam că pentru a avea un cetățean dreptul de a se interesa de bunul public, trebue ca să fie bogat și să fi făcut donațiunĭ.

Cu toate aceste când slugarnicul X. Y. Z. îmĭ va arĕta donațiunile făcute de stĕpânul sĕŭ Carol I, atuncĭ îĭ voiŭ indica stabilimente de bine-facere care poartă numele de Beldimanŭ.

O întrebare D-luĭ Director politic al ziaruluĭ *Naționalul*, și termin:

Bine-voiască D. Ion N. Iancovescu să-mĭ spue că caută, în comisiunea numită de miniștriĭ Domeniilor și lucrărilor publice, D Basset, supus strein *și secretar personal al Regeluĭ?*

O întrebare foarte nevinovată.

Alex. V. Beldimanŭ.

TELEGRAME

FRANCFORT PE MAIN, 13 Septembre. — Cu ocazia viziteĭ sale la Bursă, D. Berlepsch, ministru de comerț, a rostit un discurs în care a zis că reprezentanțiĭ comerțuluĭ și aĭ industrieĭ ar putea actualmente să facă afacerile lor fără neliniște, de oare-ce cea maĭ mare parte a temerilor semĕnate sunt lipsite de vr'o bază reală. Cea maĭ bună garanție a păciĭ este voința națiuniĭ, care concoardă cu acea a Impĕratuluĭ de a conserva pacea.

COPENHAGA, 13 Septembre. — Țarul Țarina și copiiĭ lor aŭ plecat la 9 ore 40 de dimineața la Moscova prin Gjedler.

VIENA, 13 Septembrie. — Impĕratul a plecat la 8 și un sfert la Praga; contele Taaffe, președinte al Consiliuluĭ, fiind bolnav, nu a putut să însoțiască pe Majestatea Sa. D-nu de Schoenvern plecase încă de la amiazĭ.

BELGRAD. 13 Septembrie.—Regele Alexandru va pleca mâine la Obilicĭ ca să viziteze expoziția economică și să asiste la inaugurarea solemnă a nuoiĭ serbărĭ El va fi însoțit de D-niĭ Risticĭ și Pasicĭ și de ministrul de Resbel.

BERLIN, 13 Septembrie. — *Agenția Wolff* semnalează știrea care circula la Copenhaga în privința logodneĭ iminente a Regeluĭ Alexandru al Serbieĭ cu principesa Helena de Muntenegru.

LONDRA, 13 Septembrie. — *Times* crede că conduita Rușilor în Micul Pamir va fi obiectul reclamațiunilor din partea guvernuluĭ engles, pentru că micul Pamir este fără nicĭ o îndoială afară de sfera intereselor rusești.

CONSTANTINOPOL, 13 Septembrie.—*Levant-Herald* publică un comunicat, care desminte știrea că Sir White ar fi trimes Porțiĭ explicațiunĭ verbale asupra incidentuluĭ din Sigri, și că Poarta ar fi cerut explicațiunĭ scrise.

BAILE STATULUI

Un cititor ne trimite spre publicare următoarele reflecțiunĭ asupra regulamentuluĭ pentru administrarea și exploatarea stabilimentelor de băĭ minerale ale Statuluĭ.

Le împărtășim cu plăcere cititorilor noștri:

Monitorul Oficial de Marțĭ 10 ale corenteĭ, Nr. 127, coprinde un regulament pentru administrarea și exploatarea stabilimentelor de băĭ minerale carĭ aparțin Statuluĭ.

Acest regulament aprobat de consiliul de miniștri, semnat de Rege și contrasemnat de ministru rĕspunzĕtor D. Ilariu Izvoranu, este decretat în virtutea articoluluĭ 93 din Constituțiunea Țăreĭ.

Acest articol 93 din Constituțiunea noastră prevede în adevĕr între drepturile Regeluĭ și pe acela de a decreta regulamente însă numaĭ pentru desvoltarea și aplicarea legilor. Or, ne existând nicĭ o anume lege specială pentru administrarea și exploatarea în regie a apelor minerale din țară, regulamentul decretat este o îndrăzneață și vicleană usurpare a drepturilor Corpurilor noastre legiuitoare.

Acest regulament este o adevĕrată lege autocrată prin care se suspendă, se calcă și se modifică dispozițiunĭ din Constituțiunea și legile țăreĭ.

El prevede funcțiunĭ carĭ după Constituție nu pot fi create de cât prin legĭ speciale. El prevede casierĭ fără garanție și fără a fi supușĭ jurisdicțiuneĭ înalteĭ curțĭ de compturĭ; el înființează taxe între altele și pentru muzică și prescrie amenzĭ cu aplicarea și împlinirea cărora se însărcinează administrațiunea băilor ne voind D. Izvoranu să ție seamă de dispozițiunile art. 13 din Constituțiune, care garantează că nimenĭ nu poate fi urmărit de cât în cazurile prevĕzute *de lege*, și art. 14 care prescrie că nimenĭ nu poate fi sustras de la judecătoriĭ ce 'ĭ dă *legea*.

Acestea constatate, sperăm că se va găsi vre unul din reprezentanțiĭ țăreĭ care să ia act de ele și să ceară Adunăreĭ din care face parte să trimită pe D. Ministru Izvoranu acolo unde este locul acelora carĭ 'șĭ bat joc de Constituțiunea țăreĭ.

In ceia ce privește băile minerale, de oare-ce experiența de șeapte anĭ a dovedit și a prea dovedit că exploatarea lor de către Stat a fost și este deplorabilă; cum zice românul: *Scumpă și proastă*, în detrimentul omenireĭ suferinde și în profitul câtor-va favorițĭ. Credem că ar fi maĭ bine să se încerce a se lăsa inițiativeĭ private, poate că concurența va da rezultate maĭ bune.

Un cititor.

Bacalaureatul

Prin circulara Nr. 9409 seria A din 11 Septembrie a. c. D. Ministru Poni atrage atențiunea D-lor Rectorĭ aĭ universităților, a nu maĭ înscrie ca candidațĭ pentru examenul de Bacalaureat, de cât pe aceia carĭ vor proba cu certificate în regulă, că aŭ frecuentat regulat an cu an clasele.

In consecință dar, secretariĭ nu pot înscrie de cât pe tineriĭ carĭ aŭ certificate de fie-care clasă.

Iată chiar înștiințarea:

„Se aduce la cunoștința D-lor candidațĭ carĭ s'aŭ înscris și n'aŭ prezentat certificate de absolvirea celor 7 clase liceale pentru fie-care clasă în parte, prin care să se constate că aŭ trecut fie-care clasă într'un an, conform art. 57 din regulamentul în vigoare al școalelor secundare și adreseĭ onor. Minister al instrucțiuneĭ publice Nr. 9409 din 11 Sept. c. să le prezinte până în ziua de 14 c. orele 6 p. m. Contrariŭ, se vor considera ca neînscriși.“

Această circulară cu toate că este dreaptă, are defectul de a fi prea târzie.

Se știe dificultățile ce a întîmpinat consiliul permanent al instrucțiuneĭ, relativ la verificarea actelor tinerilor ce aŭ trecut examenul de Bacalaureat în sesiunea Iunie a. c.

Din ceĭ 267 candidațĭ, maĭ mult de jumĕtate s'aŭ prezentat cu certificate *în bloc* de la pensioanele private, chiar de 3, 4 și 5 clase trecute odată.

Ast-fel că în urma multor influențe, consiliul permanent a aprobat examenul depus numaĭ unor tinerĭ, cu toate că nicĭ până azĭ chestiunea nu este rezolvată.

Fața dar cu această neregularitate a unor pensioane private, D. Ministru și consiliul permanent, s'a vĕzut nevoit a da această circulară, de alt-fel destul de dreaptă, și menită a maĭ opri tineriĭ cu certificate de la pensionate private, luate pe maĭ multe clase.

Cum remâne însă cu ceĭ care aŭ învĕțat la școalele Statuluĭ? Când îșĭ vor scoate certificate pe fie-care clasă?

Se știe că de la liceŭ se dă certificate pe ultimiĭ treĭ anĭ. Sunt mulțĭ care vin de la gimnaziŭ. Alțiĭ din provincie, din Ploeștĭ, Craiova, Galațĭ, Piteștĭ, Severin, etc. Când îșĭ vor lua certificatele?

Trebuia D l Ministru să anunțe din vreme, spre a se lua mĕsurĭ, nu acum cu treĭ zile înainte, când nu se poate face maĭ nimic.

Apoĭ spre a scoate duplicate, trebue o nouă taxă de 25 leĭ, și noĭ petițiunĭ, tocmaĭ acum când pe la licee și gimnaziĭ secretariĭ sunt îngreuiațĭ cu cererile de înscriere și diferite examene ale tinerilor preparațĭ în particular.

Termenul de două zile fiind prea scurt, și examenul înscris începênd neapărat la 15 corent, ar trebui ca D. Ministru Poni, să revină pentru moment, permițĕnd a se înscrie cu certificate de clasele IV, V, VI, VII, făcute fie-care într'un an, remâind ca pentru cele-lalte treĭ clase să probeze în urmă, după examenul scriptic, căcĭ alt-fel e nedrept a face pe uniĭ tinerĭ a pierde o sesiune de examen, numaĭ pe motivul că n'aŭ fost înștiințațĭ la timp, spre a se prezenta cu certificate în regulă.

Gg.

REFORMA MAGISTRATUREI

Observărĭ asupra legeĭ pentru judecătoriile comunale și de ocoale

III

Nu am nimic de zis asupra alegereĭ jurațilur de către chiar persoanele acele pe carĭ aŭ a le judeca. Pentru acești judecătorĭ extraordinarĭ nu se cere nicĭ o condițiune prezumtivă de capacitate, eĭ trebue numaĭ să se bucure de încrederea concetățenilor lor. Și această țintă nu se poate atinge de cât prin alegere.

S'a obiectat contra sistemuluĭ alegereĭ jurațilur că ar fi în contra Constituțieĭ, de oare ce, după art. 93, toțĭ funcționariĭ se numesc de Rege. Când s'a făcut această obiecțiune în Cameră, D. Eug. Stătescu, pe atuncĭ ministru de justiție, a rĕspuns, cu drept cuvânt, că judecătoriĭ comunalĭ neexistând în momentul facereĭ Constituțieĭ, nu pot cădea în prevederile eĭ; că Constituția nu coprinde nicĭ un articol care să oprească sistemul electiv pentru o instituție nouă și că în fine, sub această Constituție chiar, sunt afacerĭ carĭ se judecă de judecătorĭ aleșĭ, precum arbitriĭ în materie de societățĭ comerciale și consiliile comunale carĭ, înainte de legea tocmelilor agricole din 1882, judecaŭ contestațiunile isvorite din tocmelile agricole.

S'a maĭ propus ca jurațiĭ să fie plătițĭ. Până la un punt ar fi drept să se plătească omuluĭ zilele carĭ le perde, poate în dauna intereselor luĭ; dar propunerea aceasta trebue respinsă ținĕndu-se în seamă că ședințele judecătoriilor comunale se țin Duminica și în zilele de sărbătorĭ, când săteniĭ nu lucrează. Apoĭ trebue să maĭ ținem seamă și de proasta stare financiară a maĭ tuturor comunelor noastre rurale, carĭ aŭ deja o mulțime de sarcinĭ și nu ar maĭ putea face și această cheltuială. Dacă am avea o altă organizare a comunelor, s'ar putea ajunge și la acest rezultat; sunt însă la noĭ în țară comunĭ foarte micĭ, cu un buget foarte restrâns. Așa, este într'un județ din Muntenia, o comună compusă din 37 contribuabilĭ. Nu-mĭ pot închipui cum se poate îngădui o asemenea bătae de joc, și e o enigmă cum o comună cu un venit așa de ridicul poate face față tuturor cheltuielilor.

Acum, când am vorbit despre alcătuirea judecătoriilor comunale, vine rîndul să vorbesc despre competința lor.

O lege bună, pe lângă alte condițiunĭ ce i se cer, trebue să cuprindă termenĭ clarĭ, carĭ să nu dea loc la controverse. Această condițiune n'o îndeplinește legea actuală.

In adevĕr, art. 13 dă în competința judecătoriilor comunale: „Toate prigonirile întîmplate în cuprinsul comuneĭ, *de orĭ-ce fire ar fi ele și din orĭ-ce cauză ar isvorĭ*, până la suma de 50 leĭ capete și dobânzĭ, când prigonirea este pentru pretențiĭ de avere mișcătoare, saŭ pentru daune, saŭ pentru despăgubirĭ de orĭ-ce fel“. Termeniĭ acești generici: *de orĭ-ce fire ar fi ele și din orĭ-ce cauză ar izvorĭ*, cuprind și contestațiunile de natură comercială?

Sub vechiul cod comercial se putea zice că art. 13 din legea judecătoriilor comunale nu a voit a face o derogație de la competința tribunalelor de comerciŭ, singure competente a statua în materie comercială; cu alte cuvinte, n'a voit să abroge art. 5 din partea II a vecheĭ proceduri a codului de comerciŭ. Din desbaterile Cameri nu rezultă că intenția legiuitoruluĭ a mers ca să dea unor tribunale civile competința comercială.

Partizaniĭ acestuĭ sistem ar putea zice că nicĭ judecătoriĭ de ocol nu aŭ asemenea competință. In al doilea sistem se poate rĕspunde: termeniĭ art. 13 nu pot fi maĭ elasticĭ, fiind-că se spune curat că judecătoriile comunale pot judeca *toate afacerile de orĭ-ce natură* și din orĭ-ce *cauză* ar isvorĭ. In fața acestora nu e permis a gândi că legiuitorul din 1879 nu a voit a da judecătoriilor comunale o atare competință. Creând aceste judecătorĭ, legiuitorul a avut țintă de a apropia justiția de justițiabilĭ, a face că țăraniĭ să aibă justiția la îndemână pentru micile lor afacerĭ. Or, acesta fiind spiritul legiuitoruluĭ, nu credem că a putut să excludă micile afacerĭ comerciale, până la valoarea de 50 leĭ, și de aceia, întemeiațĭ pe art. 13, zicem că până la această sumă jurațiĭ comunalĭ sunt competențĭ a judeca afacerile comerciale.

Ce se întîmplă, însă, în urma aplicăreĭ nouluĭ cod de comerciŭ? Prin art. 883 se dă *judecătoriilor de ocol* dreptul de a judeca acțiunile aparținênd juridicțiuneĭ comerciale până la valoarea de 1,500 leĭ, capital și interese, și tot-d'auna în prima instanță. In noul cod comercial nu se vorbește nimic de judecătoriile comunale. Este numaĭ o scăpare din vedere a legiuitoruluĭ, saŭ intenția sa a fost să nu dea în competința judecătoriilor comunale judecarea micilor afacerĭ comerciale până la 50 leĭ? Ceia ce rezultă din interpretarea rece a texturilor și din scopul urmărit prin crearea acestor judecătorĭ, se bat cap în cap. Din texte ar rezulta că aceste judecătoriĭ nu sunt competente a judeca afacerile comerciale, căcĭ dacă legiuitorul noŭ ar fi voit să le lase competența ce o aveaŭ, după art. 13, sub imperiul vechiuluĭ cod de comerciŭ, ar fi trebuit să o zică expres în noul cod — *lex posterior derogat priori*,—cu atît maĭ mult că a regulamentat din noŭ procedura comercială. Apoĭ maĭ este și urmă-

torul argument: judecătoriile comunale judecă *tot-d'auna* cu drept de apel la judecătorul de ocol, iar acesta din urmă, asupra acestor apelurĭ, statuează cu drept de recurs. Insă, judecătorul de ocol judecă acţiunile comerciale *tot-d'auna în prima instanţă*, adecă cu drept de apel, or-care ar fi valoarea. Dacă am admite că judecătoriile comunale sînt competente a judeca afacerĭ comerciale, s'ar întâmpla ca făcêndu-se apel la judecătorul de ocol, acesta, judecând afacerea *în apel*, va pronunţa o hotărâre *cu drept de apel,* ceea ce ar fi o anomalie monstruoasă.

Ast-fel fiind această dispoziţie a coduluĭ de comerciŭ, care, ca o lege nouă, se presupune a fi maĭ perfectă, trebue să constatăm cu părere de rĕŭ, că e plină de defecte. Interesul ţĕranilor îĭ cerea să lase judecătoriilor comunale această competenţă, şi legiuitorul care i-a răpit acest drept este vinovat. Să fie atât de incapabalĭ judecătoriĭ comunalĭ a judeca afacerĭ comerciale? Sînt capabilĭ a judeca acţiunile posesoriĭ între sătenĭ, *până la orĭ-ce valoare*, şi nu pot judeca o acţiune comercială până la 50 leĭ? Acelaş legiuitor care declară incapabilĭ pe juraţiĭ comunalĭ a judeca asemenĭ afacerĭ, tot prin aceiaşĭ lege (art. 886,) însărcinează pe *preşedintele judecătorieĭ comunale* ca atuncĭ când o contestaţie de natură comercială se iveşte într'un loc unde se ţine un tîrg saŭ bîlciŭ, saŭ într'un port orĭ şchelă, şi reclamă o grabnică soluţiune, iar în localitate nu se află judecător de ocol, să constate orĭ-ce fapt şi să ordone provizor mĕsurile de asigurare prevĕzute de lege, până când cauza se va judeca de autoritatea competentă.

Sunt atâtea anomaliĭ şi non-sensurĭ de neertat.

Ar trebui ca prin noua lege a judecătoriilor comunale să se prevadă anume că şi acţiunile comerciale, până la 50 leĭ, intră în competinţa lor. Şi, pentru a înlătura anomalia de care am vorbit maĭ sus, s'ar putea ca odată cu votarea aceleĭ legĭ să se modifice şi art. 883 din cod. com. în sensul necesar.

E în interesul întregeĭ populaţiunĭ rurale să se dea în competenţa judecătoriilor comunale judecarea pricinilor de natură comercială, şi să se spue aceasta în lege, limpede şi fără încunjur.

Şi iată din ce punct de vedere se simte maĭ mult această necesitate: Acţiunile întroduse înaintea judecătoriilor comunale sunt scutite de orĭ-ce taxă de timbru; în localităţile unde judecătorul de ocol ţine locul şi a judecătoriilor comunale, acţiunile carĭ intră în competinţa acestor judecătoriĭ, şi se întroduc direct la judecătorul de ocol, adică până la 50 leĭ, sunt, în mod necesar, de asemenea scutite de timbru. Dar acţiunile comerciale neintrând în competenţa judecătoriilor comunale şi trebuind, prin urmare, a fi întroduse de-a dreptul la judecătoria de ocol, chiar când suma reclamată nu ar ajunge 50 leĭ, fiind adică nişte acţiunĭ carĭ se judecă *în prima instanţă* de către judecătorul de ocol, fi-vor scutite de taxa timbruluĭ? Rĕspunsul la această întrebare atîrnă de respunsul ce vom da chestiuneĭ, dacă judecătoriile comunale pot saŭ nu judeca afacerile comerciale. Dacă judecătorul X. admite afirmativa, el va primi, fără timbru, asemenea cererĭ; dacă susţine negativa, atuncĭ va obliga pe reclamant să'şĭ facă cererea pe timbru. De aicĭ o mulţime de inconveniente: judecătorul va trebui maĭ întâĭ să studieze reclamaţia să vadă dacă este la mijloc o afacere de natură comercială saŭ nu, şi dacă, la prima vedere, i s'ar părea că nu'ĭ afacere comercială, şi în cursul procesuluĭ rezultă contrariul, va trebui să respingă reclamaţia ca neîntrodusă în mod regular, ba încă să fie şi el expus a plăti amendă ca unul care a frustrat Statul, dând curs uneĭ hârtiĭ netimbrate.

Apoĭ unde se lasă şi răul că puĭ pe judecător să se pronunţe, de înainte, asupra chestiuneĭ dacă afacerea e comercială saŭ nu, chestiune de care, adese-orĭ, atîrnă soarta unuĭ proces. Şi nu ar fi de mirare să vedem cazurĭ de recuzare a judecătorilor de ocol pentru acest motiv.

A lăsa judecătoruluĭ latitudinea de a primi saŭ nu o cerere după cum va susţinea el un sistem saŭ altul asupra uneĭ chestiunĭ controversate, este a pune în mâinile unuĭ judecător de rea credinţă, un instrument de şicană. Cunosc judecătorĭ de ocol carĭ nu primesc cererĭ netimbrate când suma reclamată este chiar maĭ mică de 50 leĭ, îndată ce *li se pare* că afacerea de judecat e de natură comercială, şi aceasta numaĭ pentru a nu împovăra lucrările judecătorieĭ. Cu aceasta aŭ reuşit să aibă 8-10 procese pe zi de unde ar fi trebuit să aibă 20-25 şi pune pe reclamant în neînchipuita poziţie de a nu găsi o instanţă judiciară care să-l judece; căcĭ, dacă se întîmplă un primar maĭ de lume, nu-ĭ primeşte reclamaţia pentru că afacerea nu intră în competenţa judecătoriilor comunale, şi-l trimete la judecătorul de ocol. Acesta îĭ cere timbru, în cât un biet om, pentru ca să-şĭ scoată zece leĭ, trebue să facă următoarea cheltuială: 1 leŭ 50 b. pentru reclamaţie; 50 b. timbru pentru 5 citaţiĭ, admiţênd aceasta ca un mediŭ; 1 leŭ 25 banĭ copia de pe hotărîre de înmînat părţeĭ care a perdut, iar dacă s'a judecat cu opoziţie, se maĭ pune la socoteală încă un leŭ 25 b; apoĭ un 1 leŭ 25 b. învestirea cu formula executorie a cărţeĭ de judecată, ceea ce urcă până la aproape *şase leĭ* numaĭ cheltuelile legale, în afară de bacşişurile ce trebuesc date scriitorilor de la judecătoriĭ şi comisarilor saŭ delegaţilor, ceea-ce, la un loc, ar face tocmaĭ suma reclamată, şi fără a maĭ ţinea în seamă că trebue să alerge de nenumĕrate orĭ la judecătorie din cine ştie ce cătună îndepărtată. Şi cheltuiala aceasta e presupunênd cazul cel maĭ simplu; căcĭ dacă intervine şi vr'o chemare în garanţie şi un jurămînt, trebue să maĭ adăugăm vr'o doĭ leĭ; iar dacă se judecă şi cu un evreŭ căruia îĭ dă jurămîntul, trebue să adăugăm încă vr'o cincĭ leĭ, cu ceea-ce trebue să dea rabinuluĭ pentru facerea foiĭ de jurămînt. Iată dar că un biet sătean saŭ un negustoraş care are de scos zece leĭ, trebue să cheltuiască aproape îndoit, numaĭ pentru cuvîntul că noul cod comercial s'a alcătuit pe fugă, în câte-va nopţĭ, şi redactoriĭ (?) luĭ aŭ scăpat din vedere a vorbi ceva de judecătoriile comunale, şi pentru că D. judecător X. e de opinie că judecătoriile comunale nu sunt competente a judeca afacerĭ de natură comercială. Cum rĕmâne cu frumoasa frasă că: „scopul legiuitoruluĭ a fost de a apropia justiţia de justiţiabilĭ, a face ca ţĕraniĭ să aibă justiţia la îndemână pentru micile lor afacerĭ?“

Această anarhie judiciară trebue să înceteze şi e o datorie, pentru legiuitorul viitor, să'ĭ pue capăt, spunênd lămurit că judecătoriile comunale pot judeca şi afacerĭ comerciale, în limita competenţeĭ lor.

Arthur Gorovei.

Erată. — In prima parte a studiuluĭ s'a strecurat o greşală, spunêndu-se că com. Paşcani are aproape zece miĭ *contribuabilĭ* în loc de *suflete.*

Pentru D. Poni

Domnule Director

Convinşĭ că D-voastră înfieraţĭ orĭ-ce ilegalitate, cu onoare vĕ rugăm să binevoiţĭ a da ospitalitate în rĕspânditul ziar *Adevĕrul* celor ce urmează:

Se ştie că de la 16 August expirat s'a ţinut concurs în oraşul Focşanĭ, pentru ocuparea catedrelor vacante de la şcoalele rurale din jud Putna.

Modul de procedare a comisiuneĭ ne face să protestăm cu toată energia, şi iată de ce:

Contra legeĭ instrucţiuneĭ publice, concurentul Radu Macoveiŭ de şi a fost observat că plagiază atât de revizorul şcolar, cât şi de membrul comisiuneĭ, Ţanovicĭ, cu toate acestea n'a fost eliminat din rîndul concurenţilor, aşa că 'l vedem reuşit al III-lea.

Dacă D. Ministru ar ţine cont de cele arătate prin telegramă precum şi prin cele două petiţiunĭ trimise de concurenţiĭ ce aŭ observat aceste ilegalităţĭ, apoĭ de sigur va constata că tezele concurentuluĭ D. Ionescu, rudă de aproape cu revizorul Macedonescu, sunt plagiate *adliteram* după D. Moga (Agricultura) Pretorian (dreptul Administrativ) şi Felix (Higiena); prin urmare că e clasificat întîiul, să nu prindă mirarea pe ceĭ ce 'l cunosc că e de o incapacitate incontestabilă. Tot asemenea dacă D. Ministru ar ţine cont de cele ce indicarăm, ar maĭ vedea că concurentul Constantinescu, care a servit ca secretar pe revizorul şcolar, a plagiat întocmaĭ la aritmetrică după un altul D. Rădulescu, care n'a reuşit, precum şi după agricultura D. Aurelian, şi dacă e între numĕrul reuşiţilor, aceasta e spre mirarea noastră.

Tot contra legeĭ instrucţiuneĭ publice comisiunea n'a fost completă, lipsind când revizorul când D. Miliţeanu, inginer, la notarea teselor.

In faţa acestora, rugăm pe D. Poni, ministru instrucţiuneĭ, a invalida acest concurs care se ilustrează numaĭ prin reuşita celor favoriţĭ.

Primiţĭ vĕ rugăm D-le Director, asig. destinseĭ noastre considerărĭ. **M.**

INFORMAŢIUNI

Un consiliŭ de miniştri s'a ţinut aseară la ministerul de interne. — Consiliul a ţinut de la orele 3 pînă la 7.

Intre alte cestiunĭ s'a discutat şi intrarea în minister a D-luĭ Alex. Lahovary.

D. G. Vernescu a fost contra.

Până acum nu s'a luat încă nicĭ o hotărîre.

—※—

D. P. Poni a decis ca de la 1 Octombrie să se înfiinţeze o a doua clasă I divizionară, la Liceul Lazăr.

—※—

Azĭ încep la Iaşĭ serbările Institutelor Unite.

Vor ţine treĭ zile şi se speră să fie strălucite.

—※—

Poligonul stradelor Colţea, Batişte, Scaune, Pensionatul şi Bulevardo, a fost ridicat de primăria Capitaleĭ, şi va fi supus cercetărilor consiliuluĭ de miniştri şi comisieĭ întocmită pentru alegerea loculuĭ pe care să se construiască catedrala oraşuluĭ.

—※—

Românul este informat că la cazarma de la Cotrocenĭ un locotenent de roşiorĭ a lovit aşa de rĕŭ pe un soldat, că a căzut mort pe loc.

D. ministru să ancheteze şi să pedepsească pe vinovat.

—※—

Unele Doamne profesoare din capitală s'aŭ apucat să oblige pe fete să'şĭ tae părul şi să se îmbrace în uniformă croite după fantesia lor.

Am întreba pe aceste Doamne, ce ar zice D-lor, dacă D. Poni orĭ alt cineva s'ar apuca să le tae coadele? Nu'ĭ aşa că ar protesta cu indignare? Atuncĭ de ce ţin să tae coadele fetelor? Apoĭ ce însemnează uniforma? Părinţiĭ copilelor sunt în genere oamenĭ săracĭ şi şi le îmbrac cu ce pot.

Din causa acestor gusturĭ fantastice, multe fete nicĭ nu maĭ vor să se ducă la şcoală.

Rugăm pe aceste Doamne să facă bine să se astâmpere şi să lase fetele în pace.

De ţin cu orĭ ce preţ să se facă cunoscute le putem publica şi numele.

—※—

In urma concursuluĭ depus, D-niĭ Paulian şi Caprescu aŭ fost numiţĭ profesorĭ cu titlu de provisorĭ, la gimnaziul din Târgovişte Cel d'întîĭ pentru limba latină şi cel de al doilea pentru limba română.

—※—

Suntem rugaţĭ să atragem din noŭ atenţiunea D-luĭ Ministru de Interne, asupra Primaruluĭ din Curtea de Argeş, căruia îĭ place a face lucrurile muşama.

Consilieriĭ comunalĭ *Gr. Chiriţă* şi *Gr. Popescu,* împreună cu secretarul primărieĭ *Ioniţă Pomană,* fiind şi măcelarĭ, aŭ scumpit preţul cărneĭ, silind pe locuitorĭ a mânca o carne slabă şi scumpă.

Cu toate reclamaţiunile cetăţenilor, D. Primar n'a luat nicĭ o mĕsură contra acestor consilierĭ cu care 'şĭ face treburile în familie, de oare ce le-a pus chiar dânsul capitalul şi suhatul vitelor.

S'a reclamat şi D-luĭ Prefect, precum i-s'a reclamat şi în afacerea axizărilor, dar şi D-sa n'a făcut nimic.

Ba ceva maĭ mult, în afacerea cu ancheta axizarilor care aŭ perceput taxe ilegale, a inplicat pe doĭ din reclamanţĭ, care aŭ fost consilierĭ comunalĭ, sub fostuĭ primar.

Halal de aşa administraţie comunală!

—※—

Şcoala de medicină veterinară va începe cursurile la 1 Octombrie.

—※—

Un elev călătorind cu acceleratul pe linia Burdujenĭ-Bucureştĭ a perdut în vagon: Actul sĕŭ de naştere, certificatul de absolvire a III cl. liceală şi certificatul de vaccină; toate sus-zisele acte eraŭ pe numele Anton Victor. V....

Orĭ-ce persoană le va fi găsit, este rugată a le prezenta saŭ a le trimite la redacţia acestuĭ ziar, pentru care va primi o recompensă.

—※—

Lunĭ, 16 ale corenteĭ, se va efectua tragerea lotărieĭ Bisericeĭ protestante din Brăila.

Când se va face şi aceia a Reuniuneĭ femeilor române din Iaşĭ?

Serviciul postal

Peste cincĭ-zecĭ de comercianţĭ din Piteştĭ aŭ adresat următoarea petiţie D-luĭ diriginte al oficiuluĭ telegrafo-postal de acolo.

D-le Diriginte,

Cunoaşteţĭ foarte bine că aveam de maĭ mulţĭ anĭ un vagon postal la trenul care pleacă din Piteştĭ la 9.50 a. m. şi se întorcea de la Bucureştĭ la 5.45 p. m.

De câte-va lunĭ însă, poşta aceasta desfiinţându-se în desavantagiul nostru, şi cum Dv. cunoaşteţĭ foarte bine interesele comerciuluĭ piteştean, vĕ rugăm cu respect să bine-voiţĭ a interveni către onor. direcţie a postelor, să bine-voiască a înfiinţa din noŭ această poştă, care ne aduce avantagiĭ prin faptul că avem corespondenţele şi mărfurile urgente la timp.

In această privinţă s'a maĭ adresat direct şi Direcţieĭ generale o ast-fel de reclamaţie.

Sperăm mult de la Dv. că, făcêndu-vĕ interpretul comercianţilor noştri, veţĭ stărui ca să putem avea această postă, asigurându-vĕ că vĕ vom fi foarte recunoscĕtorĭ.

FRANŢA

PARIS, 13 Septembre. — Sentinţa în afacerea de la St.-Mandé condamnă pe Deguerois, sub-şeful găriĭ din Vincennes, la 4 lunĭ închisoare şi 300 francĭ amendă şi pe Caron, maşinistul trenuluĭ ciocnitor la 2 anĭ de închisoare şi 500 francĭ amendă. — Compania din partea sa a fost condamnată la daune interese în favoarea diferitelor victime.

— *Temps* anunţă că guvernul italian va fi reprezentat la inaugurarea monumentuluĭ luĭ Garibaldi la Nisa prin consulul sĕŭ general D. Centurione.

PARIS, 13 Septembrie. — Marele duce Wladimir a sosit în timpul seriĭ, venind din St. Sebastien.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

FELIX DE STEYNE

(25)

Misterul de la Turnul Eiffel

X

O ştire preţiósă e adusă de un Domn

Căpitanul plecă.

Cum îl pierdu din vedere, poliţistul se repezi la masă şi apucă carta de vizită a căpitanuluĭ ca pe o pradă.

Murmură:

— Şi când mĕ gîndesc că toate calculele mele nu se puteaŭ resolva, că orĭ-ce combinaţie făceam nu reuşam....

Şi prima aparenţă de probă serioasă îmĭ pică în mâinĭ tocmaĭ fiindcă am făcut tot ce am putut ca să mĕ scap de omul care, singur, putea să'mĭ o dea!

Iată ce era scris pe carta căpitanuluĭ:

„Dragă Randel, pentru că e aşa de greŭ să te întâlnesc, aibĭ bunătatea şi împachetează costumul persan şi 'l lasă la portar cu adresa mea, ca să pot să'l iaŭ mâine peste zi.“

După ce a cetit şi recitit această denunţare involuntară, poliţistul strînse carta în portofoliŭ, apoĭ se uită la ceasornic.

Eraŭ şapte şi treĭ sferturĭ.

Are să vie Randel?

Darantin se sculă, eşi din biuroŭ, se duse pînă la poartă şi se uită pe stradă.

— Ar trebui, murmură el, să am douĭ sergenţĭ de oraş, ca să mĕ ajute.

Dar nu zări nicĭ un chipiŭ.

— Nicĭ odată nu-ĭ găseştĭ, când îţĭ trebuesc! bombăni el.

O trăsură ce venia dinspre piaţa Denfert se opri în faţa porţeĭ:

— De ar fi el! se gîndi Darantin.

Contra-maestrul se dete jos din trăsură. Èl cunoscu pe falsul Durandeau.

— Mĕ pîndeaĭ să mĕ întorc? nu-ĭ aşa? întrebă el. D. Randel e în biuroŭ?

— Incă nu s'a arătat, rĕspunse laconic Darantin.

— D. Labruny, continuă contra-maestrul, n'a vrut să 'şĭ lase fata astă-seară, dar m'a însărcinat să duc o scrisoare doctoruluĭ Ferreol. Aŭ să vie amîndouĭ mîine de dimineaţă. Patronul e tare trist din pricina acesteĭ întâmplărĭ. Recomandă într'una să nu eşim din voia d-luĭ Randel, să'ĭ ascultăm toate nebuniile fără să facem vre o obiecţiune şi avem aerul că ne supunem. Mîine vor fi luate mĕsurile trebuincioase.

— Da, da, rĕspunse Darantin pe care recomandaţiile acestea nu'l interesaŭ de loc.

Ceasornicul uzineĭ bătu opt.

— Şi să nu sufli o vorbă faţă cu lucrătoriĭ.

— Bine, fiĭ pe pace, rĕspunse poliţistul.

Sgomotul atelierelor se domolia încet încet, căcĭ maşinile eraŭ oprite treptat treptat. Apoĭ după şueratul robinetelor ce lăsaŭ aburiĭ să iasă afară, uşile se isbiră, paşĭ rĕsunaŭ pe pietrele din curte. Lucrătoriĭ se duceaŭ salutând, când treceaŭ pe dinaintea biurouluĭ, pe falsul Durandeaŭ ce sta în picioare la fereastră.

— Tot maĭ staţĭ puţin? îl întrebă contra maestrul.

— Da, rĕspunse poliţistul, voiŭ aştepta până la şapte şi jumĕtate.

— Imĭ daţĭ voe să aştept cu D-stră?

— Nu-ĭ de nicĭ un folos.

Trecu o jumĕtate de ceas şi Randel nu se maĭ ivi. Darantin se duse în strada Faisan, unde şedea tînărul. Nu se întorsese acasă.

Şi de acolo poliţistul se duse în câmpul luĭ Marte. La opt şi un sfert, ascensorul îl depunea pe platforma cea mare a turnuluĭ, la vreo cincĭ-şase metriĭ departe de treapta unde se săvîrşise crima.

De acolo vedea foarte bine locul unde căzuse victima şi printr'o ilusie ciudată, datorată fără îndoială slăbiciuneĭ stomaculuĭ luĭ gol, i se părea că în locul acela tot maĭ vede o umbră neagră.

Şi, par'că să'ĭ maĭ mărească această ilusie a vederĭ luĭ; aĭ fi zis că ceĭ ce se plimbau se învoiseră să nu dea pe acolo. Pe poliţist îl prindeaŭ frigurile.

Poate că Randel n'are să vie tocmaĭ în seara aceia.

Darantin se uita la ceasornic în tot minutul, pentru că minutele 'ĭ păreaŭ lungĭ ca ceasurile.

Cu toate acestea încă nu trecuse o jumĕtate de ceas.

De odată bătu ceasornicul de la domul central şi în acelaş timp poliţistul auzi la spate zgomotul particular produs de lunecuşul ascensoruluĭ.

Se întoarse să vază lumea ce debarca pe platformă, foarte grăbiţĭ, îmbrîncindu-se, cătând să iasă unul înaintea altuia ca să se bucure de spectacolul fîntînelor luminoase.

Şi Darantin, în mijlocul acesteĭ mulţimĭ agitate, îmbrîncit şi el, era tare necăjit că nu da cu ochiĭ de cel pe care 'l aştepta cu atâta nerăbdare.

După ce trecu valul de oamenĭ, poliţistul se duse până la uşa ascensoruluĭ, ca să se încredinţeze dacă nu cumva Randel a rĕmas în urmă.

Vre o două zecĭ de paşi îl despărţiaŭ de uşă.

Cînd se întoarse, pe treapa scăreĭ, un om înalt sta în picioare şi nemişcat ca o statue.

Cîţĭ-va inşĭ se uitaŭ la el cu mirare, nu numaĭ din pricină că era neobicinuit de înalt, dar pentru că fisionomia şi atitudinea luĭ era lugubre.

Părea că nu vede nimic din ce era împrejurul luĭ şi că era absorbit de un vis sinistru şi teribil.

Bărbaţiĭ ridicaŭ din umerĭ şi femeile se întorceaŭ şi 'l priviaŭ cu teamă.

— E chiar el! murmură Darantin apropiindu-se încet de tot; s'o fi urcat pe scară.

Poliţistul se ţinea cât putea ca să nu se năpustească pe el.

Ceia ce 'l opria, era privirea luĭ Randel, ce semăna cu a unuĭ somnambul.

— Când se va coborî, se gîndi Darantin, am să mĕ iaŭ dupe el şi când o ajunge jos o să'l iaŭ de gît.

Dar o faptă neaşteptată a luĭ Randel 'ĭ-a stricat planul.

Tînărul lăsase capul în jos, şi cu vîrful bastonuluĭ ce ţinea în mână, începu să sgîrie cu furie locul în care cursese sîngele bărbatuluĭ Jeaneĭ.

(Va urma)

D. Ribot a mulțumit guvernuluĭ din Viena, prin însărcinatul de afacerĭ al Franciei, pentru onorurile făcute rămășițelor generaluluĭ Lasalle, la translațiunea cărora aŭ asistat doĭ membriĭ aĭ familieĭ imperiale.

Curtea de casație a respins recursul luĭ Turpin și al luĭ Triponnet în afacerea meliniteĭ.

Poliția a confiscat vr'o mie de afișe, care anunță aparițiunea unuĭ uvragiŭ: „Resboiul munților." Aceste afișe reprezintă un soldat francez și un soldat rus luptând contra soldaților germanĭ, austriacĭ și italianĭ.

ACCIDENTE

VIENA, 13 Septembre.—Un violent cutremur de pămênt însoțit de zgomote asemenea cu al tunetuluĭ, s'a produs aseară la Neuhaus pe Dunăre; cerul era senin.

NEW-YORK, 13 Septembre. — O ciocnire s'a întâmplat între două trenurĭ de lucrătorĭ aĭ drumuluĭ de fer lângă Zellenopolis (Pensilvania.) Mașinistul și vr'o opt lucrătorĭ aŭ fost omorâțĭ; vr'o douĕzecĭ aŭ fost rănițĭ.

Moartea duceseĭ Alexandra

COPENHAGA, 13 Septembrie. — Toțĭ membriĭ familieĭ regale și corpul diplomatic aŭ însoțit pe perechia Imperială a Rusieĭ la gară. Se asigură că Impărăteasa, marele duce moștenitor, marea ducesa Xenia, prințiĭ George și Nicolae și principesa Maria a Grecieĭ se vor întoarce peste 15 zile.

BERLIN, 13 Septembrie.—Țarul a rugat ca călătoria sa să fie considerată ca desevârșit privată; de oare ce moartea mareĭ ducese Alexandra, cere presența sa imediată la Moscova, Țarul va continua, îndată după sosire, călătoria sa cu un tren special la Alexandrowo.

ATENA, 13 Septembrie.—Moartea mareĭ ducese Alexandra a produs o adâncă emoțiune. Guvernul, municipalitatea, corporațiunile aŭ exprimat sentimentele lor de condoleanță. Doliul curțiĭ va fi de 6 lunĭ. S'aŭ oficiat serviciĭ funebre în toate bisericile.

Un parastas s'a celebrat la catedrală în presența întregeĭ lumĭ oficiale și diplomatice.

BERLIN, 13 Septembrie. — Nicĭ o primire oficială nu s'a făcut perecheĭ Imperiale ruseștĭ la sosirea sa. Prințul și Principesa Leopold, în mare doliŭ, și comandantul piețeĭ din Berlin, generalul de Schlieffen eraŭ prezențĭ la gară. Personalul ambasadeĭ ruseștĭ, afară de ambasadorul rus, care lipsește, se afla de asemenea la gară.

Majestățile lor și prințiĭ aŭ luat ceaiul în salonul imperial de așteptare al găreĭ, apoĭ aŭ continuat călĕtoria lor după o mică oprire.

CONGRESUL DIN BERNA

BERNA, 13 Septembrie. — In ședința de azĭ a congresuluĭ pentru accidentele lucrătorilor, D. Kummer, director al oficiuluĭ de asigurare elvețian a zis că obligațiunea impusă lucrătorilor de a se asigura nu este îndestulătoare, și că a decis să se facă asigurările de Stat. D. Schwartz (Mulhouse) a recomandat Franciei și celor-l'alte țĕrĭ să adopte sistemul german.

Câinele și Șarpele

Intr'o vreme trăia în Roma un om foarte bogat care era judecător și care'șĭ avea palatul și turnul lipite de zidurĭ. Soția luĭ, damă respectabilă de alt-fel prin nașterea și prin virtutea eĭ de noĕ anĭ de când eraŭ căsătorițĭ, nu'ĭ detese încă nicĭ un moștenitor. Părea chiar osândită ca să rĕmâie stearpă. In al zecelea an însfîrșit, născu un băiat frumos care umplu de bucurie nu numaĭ pe tată dar tot orașul, fiind-că bărbatul era iubit pentru lealitatea și pentru dreptatea luĭ, și soția era iubită fiind-că era milostivă și bună. După nașterea copiluluĭ amîndoĭ se ocupară numaĭ de dênsul; afară de doica care'l lăpta, copilul maĭ avu și alte doĕ femeĭ numaĭ pe séma luĭ.

Judecătorul avea în curte un urs pe care'l ținea legat de scară. Romaniĭ, în ziua de Rusaliĭ voind să petreacă, veniră să'l roage să le dea ursul pentru câte-va ceasurĭ ca să'l pue să se bată cu câiniĭ. El primi și ursul fu dus.

Locul de luptă era o câmpie mare pe malul Tibruluĭ. Cardinalĭ, cavalerĭ, preoțĭ, negustorĭ, femeĭ gătite frumos, toțĭ se duseră, fie-care însoțit de câiniĭ sĕĭ. Chiar și judecătorul se duse ca să facă plăcere nevesti-si. Se duseră și tóte slugile luĭ, și acasă nu maĭ rĕmaseră de cât treĭ femeĭ și un cățel drăguț, de vre-o 12—13 lunĭ, pe care stĕpânul luĭ îl iubea foarte mult și pe care'l închisese maĭ nainte d'a ieși, ca nu cum-va să se ia cățelul după dênsul.

Femeilor însă li se urî vĕzêndu-se singure. Hămăiturile cățeluluĭ, zgomotul, strigătele de bucurie ce auzeaŭ ele le ațâță. Adormiră pe copil, puseră leagânul jos și se suiră tus-trele în vîrful turnuluĭ ca să vază lupta. Vaĭ! ele nu știaŭ cât are să le coste prostia asta.

Un șarpe mare care sta pidit într'o crăpătură a ziduluĭ, ieși și învremea asta și intră pe fereastră în camera copiluluĭ. Șarpele vĕzu pe copilașul acesta maĭ alb de cât floarea crinuluĭ, adormit, s'apropie de dênsul ca să'l mănînce. Cățelul dormea pe patul guvernantelor, simți însă pe șarpe. Sare numaĭ de cât jos, înaintea leagănuluĭ, s'aruncă asupra șarpeluĭ, se'ncinge între amândoĭ o luptă grozavă care'ĭ umple de sânge. In bătaia lor leagânul se rĕstoarnă; dar se rĕstoarnă așa că copilul cade tocmaĭ subt leagăn, și prin urmare nu i se întîmplă nicĭ un rĕŭ și nicĭ nu se deșteaptă.

In sfîrșit, dupe o luptă înfocată, câinele izbutește să apuce pe șarpe de cap. I-l zdrobește și 'l omoară; pe urmă se sue iar pe pat ca să vegheze, fiind-că vedea bine că nu putea să ridice leagănul.

Dupe ce se isprăvi lupta ursuluĭ cu câiniĭ, și când începu lumea să se întoarcă acasă, cele treĭ femeĭ se coborîră din turn.

Când vĕzură leagănul rĕsturnat și plin de sânge, crezură că câinele sugrumase pe copil; și, fără să maĭ caute, așa de mult se speriaseră, fără să se gîndească chiar să 'șĭ ia catrafusele, fugiră din casă cu gînd ca să fugă și din oraș. Groaza le tulburase așa de rĕŭ, în cât apucară chiar pe drumul pe unde se întorcea muma; așa că ea le întâlni.

Se sperie și ea de spaima lor; le opri în loc și le întrebă:

— Unde vĕ ducețĭ? Ce s'a întâmplat? Mi-a murit copilul? Spunețĭ, nu'mĭ ascundețĭ nimic.

Ele s'aruncară la picioarele sale și'ĭ mărturisiră că făcuseră prostia ca să lase câte-va minute pe copil singur, și că în vremea asta cățelul îl sugrumase.

Dama căzu fără cunoștință când auzi acestea.

Judecătorul, care venea în urma sa, sosi. O găsi galbenă, pe moarte; întrebă îndată ce se întâmplase.

Când auzi glasul bărbatuluĭ sĕŭ, dama deschise ochiĭ și zise:

— Ah! Domnule, și D-ta o să te speriĭ ca și mine. Copilul pe care 'l iubeam maĭ mult de cât pe D-ta, copilul pe care 'l dobêndisem dupe atâția anĭ de rugăciunĭ luĭ Dumnezeŭ, și care era fericirea D-tale și a mea, a murit. L'a mîncat câinele pe care 'l creștĭ.

Vorbele astea trăsniră pe nenorocitul părinte.

Judecătorul nu rĕspunse nimic și alergă acasă, drept în odaia copiluluĭ.

Abia deschise ușa și cățelul veni să se gudure pe lângă dînsul și să 'ĭ lingă mâinile. Deși era plin de rănĭ, cățelul îĭ arăta bucuria luĭ cu fel de fel de țipete; aĭ fi zis că simția plăcere că făcuse un bine stăpânuluĭ sĕŭ și că 'l părea rĕŭ că nu poate să vorbească, ca să 'ĭ spue ce se întîmplase.

Judecătorul se uită la el, îĭ vede botul plin de sînge, și în necazul săŭ orb, înșelat de semnele acestea aparente ale crimeĭ, trage sabia și 'ĭ tae capul. Pe urmă se duce pe patul femeilor și se tînguește.

Insă pe când plânge el, copilul se deșteaptă și dă un țipăt.

Tatăl se repede la leagăn, îl întoarce, și vede pe copil că 'ĭ zîmbește. Strigă îndată, chiamă. Toțĭ aĭ caseĭ aleargă.

Muma nebună de bucurie ia pe copil în brațe și nu găsește pe dênsul nicĭ o rană. Lacrimĭ de bucurie îĭ curg din ochĭ. Atuncĭ slugile caută prin casă, cercetează bine și în sfîrșit găsește într'un colț corpul șarpeluĭ, al căruĭ cap zdrobit dovedea că fusese luptă între el și câine și că 'l omorîse câinele.

Judecătorul ghici atuncĭ cine scăpase pe copilul sĕŭ mult iubit. Vaĭ! drept rĕsplată, omorîse pe câine.

Durerea luĭ fu cumplită. Plînse multă vreme greșala ce făcuse și ca să o ispășască se osîndi singur la aceiașĭ pedeapsă ca și cum ar fi omorît pe un om.

Spartali.

ULTIME INFORMAȚII

România și tripla alianță

Sub titlul: *Apĕra-va tripla alianță pe România în contra unuĭ act de violență al Rusieĭ?* ziarul *Kreuzzeitung* din Berlin publică următoarele:

Din Bucureștĭ ni se scrie:

In cercurile bine informate se menține asertiunea că Regele Carol ca și actualiĭ sĕĭ sfetnicĭ socotesc situația Românieĭ ca foarte primejdioasă. Regele ar fi decĭ hotărît ca să expue atât Regeluĭ Umberto la Monza, cât și Impĕratuluĭ Wilhelm la Potsdam primejdia — în toată cuprinderea eĭ — la care e expus regatul Românieĭ pentru a căpăta siguranța asupra faptuluĭ *dacă România, în cazul unuĭ atac rusesc, poate să conteze pe o intervenire imediată a tripleĭ alianțe.*

Până acum România n'a putut obține încă o asemenea făgăduială. Când Ion Brătianu, pe când era încă președinte al consiliuluĭ, vizită pe prințul Bismark la Varzin; când Dimitrie Sturza, ca ministru al Românieĭ la Berlin, se sili să facă relațiile dintre România și statele centrale cât de strînse; și când, în fine, succesorul luĭ Brătianu, P. Carp, voi să aducă la îndeplinire alipirea la tripla alianță, tot-d'a-una, din partea Germanieĭ, se insistă asupra împrejurăreĭ că Imperiul german nu se poate obliga neapărat a rĕspunde la o intrare a Rusieĭ, în Moldova orĭ în Dobrogea, printr'o declarație de rĕsboiŭ către Rusia.

Astă-zĭ însă, această chestiune a ajuns pentru România așa de arzĕtoare, în cât nu maĭ este cu putință ca o îndoială să persiste în privința eĭ. Din partea Rusieĭ deja s'a încercat o *sondare*, dacă guvernul român n'ar fi dispus, pentru anumite cazurĭ, să permită trecerea trupelor ruseștĭ prin Dobrogea și, de oare-ce Rusia a izbutit să zmulgă Sultanuluĭ, cel puțin în parte, dreptul de trecere prin strîmtorĭ, nimenĭ nu se maĭ îndoiește în România, că cea maĭ apropiată încercare de forță a Rusieĭ va consta din pretinderea dreptuluĭ de trecere prin Dobrogea.

Firește că bărbațiĭ de stat românĭ trebue să știe bine cum aŭ de rĕspuns la o asemenea pretențiune.

Probabil că diplomația rusă procedează în această împrejurare tot cu intenția de a scoate România din cercul tripleĭ alianțe, dupe cum i-a reușit această experiență cu Poarta — cel puțin așa pretind rușiĭ.

Rusia a voit să arate Sultanuluĭ, printr'un fapt concret, că el nu poate aștepta un ajutor efectiv nicĭ din partea tripleĭ alianțe, nicĭ din partea Anglieĭ, în cazul când Rusia va proceda serios cu cererile sale.

Și, în această privință, și-a ajuns scopul, căcĭ înțelegerea recentă ruso-turcă a fost precedată de diferite presiunĭ și amenințărĭ ale Rusieĭ. In acest timp, Sultanul, cu toată opunerea sa energică de la început, n'a căpătat ajutor nicĭ din partea cabinetuluĭ englez, nicĭ din partea tripleĭ alianțe. Tocmaĭ prin acest sistem Poarta a fost împinsă în mâinile Rusieĭ.

Acelașĭ joc ar fi pe cale de a începe și cu România.

Rusia îșĭ va formula pretenția și România i se va putea opune numaĭ atuncĭ, când tripla alianță va trece de la dovezile sale de până acum, de simpatie prin vorbe, la un agajament precis din partea sa.

Rusia crede că aceasta *nu* se va întâmpla și că atuncĭ România se va vedea silită să se supue diplomațieĭ ruseștĭ.

***

Acestea le spune *Kreuzzeitung.*

Rĕmâne să vedem, decă tripla alianță va lua vr'un angajament formal, saŭ va purta pe Carol I cu vorba, ca și până acum, și ne va lăsa să scoatem cu mâinile noastre castanele nemțeștĭ din foc.

—✻—

Consiliul de higienă al Capitaleĭ a luat decisiunea, în întrunirea sa din urmă ca în fața mareluĭ numĕr de decese provenite din febra tifoidă care bântue orașul și neștiind dacă există în adevĕr o epidemie saŭ dacă boala aceasta e epidemică, să aștepte cât-va timp încă până ce boala se va declara o epidemie.

Prin urmare D-niĭ medicĭ aĭ orașuluĭ vor aștepta să moară maĭ mulțĭ oamenĭ și apoĭ se vor ocupa de slujba pentru care sunt plătițĭ.

De-o cam dată, D. Doctor Felix e ocupat cu daraverile spițereștĭ ale întreprinzĕtoruluĭ sĕŭ ginere.

Ce zice D. Lascar Catargiu?

—✻—

Mâine se va face alegerea unuĭ decan al barouluĭ de advocațĭ din Capitală și a șase membriĭ. Sunt maĭ multe liste: una guvernamentală, una a opozițieĭ și alta independentă.

—✻—

Examenile candidaților la Bacalaureat începe mîine.

—✻—

Puritanul Niculae Blaramberg pare a nu se maĭ împăca cu actualul ministru de interne. De la întoarcerea sa din streinătate eforul președinte al Eforieĭ spitalelor critică aspru pe D. Lascar Catargiu.

Ce o fi oare și asta?

—✻—

Lunĭ, 16 curent, va veni înaintea consiliuluĭ de revizie recursul făcut de soldatul Cojocaru, contra sentințeĭ tribunaluluĭ militar al corpuluĭ al II-lea de armată, care l'a condamnat, precum se știe, la munca silnică pe viață.

—✻—

Aseară o femee oarbă, anume Maria Degeanu, din strada Cometeĭ, voind să umble cu o lampă cu gaz, a rĕsturnat'o și vărsându-se gazul, 'ĭ-aŭ luat foc hainele arzênd'o grav.

Bĕtrâna a fost condusă la spitalul Colentina.

—✻—

D. Colonel Gorjan a luat deslușirĭ de la Primăria Capitaleĭ despre toate casele particularilor carĭ sunt la colțurĭ de strade spre a cere voia să instaleze cutiĭ de scrisorĭ. Fie sigur D. Director al poștelor, că nimenĭ nu se va opune acesteĭ îmbunătățirĭ, numaĭ s'o facă D-sa și să nu rĕmâie vorbă în vânt cum aŭ rĕmas multe proiecte ale mareluĭ director.

—✻—

Operațiile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 13 Septembrie 1891.

Grâŭ de 58 libre 13.90, grâŭ de 58¾ libre 14.25; meiŭ de 56½ libre 7.10; secară de 51¾ libre 12.95; orz de 45¼ libre 7.10, orz de 46¼ 7.05, orz de 43 libre 6.35, orz de 44¼ libre 6.80, orz de 45¾ libre 7.25; grâŭ de 59½ libre 15.50, grâŭ 57¾ libre 13.50; orz de 48 libre 7.60, orz de 45 libre 6.75.

Cerealele în depozit pe apă: grâŭ hect. 505.650, porumb hect. 40.000, orz hect. 28.000, rapiță hect. 5.000, fasole kg. 18.000. Pe uscat: grâŭ hect. 207.800, secară hect. 7.600, porumb hect. 89.600, orz hect. 80.700, rapiță sĕlb. hect. 7.500, meiŭ hect. 6.000.

MERSUL TRENURILOR

PORNESC DIN BUCUREȘTĬ:

București-Iașĭ, direct de persoane. — Pleacă din București la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,09 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7 seara, din Pașcanĭ 8,49 s., sosește în Iașĭ 11.05 s. — **Accelerat**, pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicul-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2.43 dim., din Mărășeștĭ 3.20 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

București-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ la 7.50 seara, din Ploeștĭ 9.42 seara, din Buzĕŭ 11.41 seara, din Rîmnicu Sărat 12 39 s.. din Focșanĭ 1.37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,59 dim., din Bêrlad 4,28 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește la Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

București-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 6,40 seara, din Titu 7,47 seara, din Piteștĭ 9,08 seara, din Costeștĭ 9,36 dim., Slatina 10.57 seara, din Piatra Olt 11,19 seara, din Craiova 12,24 noaptea. din Filiașĭ 1,13 dim., din Turnu-Severin 3,10 dim., sosește în Vêrciorova 3 32 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8.10 dim., din Titu 9,39 dim., din Goleștĭ 11 dim., din Piteștĭ 11 37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2 29 p. m., din Craiova, 4.04 p. m., din Filiașĭ 5,18 p. m., din Turnu-Severin 7,59 seara, sosește în Vêrciorova 8,25 s. — Fulgerul pleacă din București 4 03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s., din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,28 seara, din Filiașĭ 10.15 seara, din Turnu-Severin 12,01 noaptea, sosește în Vêrciorova 12,28 noaptea.

București-Craiova, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 2.48 p. m., din Titu 4.03 seara, din Goleștĭ 5.30 seara, din Piteștĭ 6 seara, din Costeștĭ 5 31 seara, din Slatina 8.32 seara, din Piatra 9.05, sosește la Craiova 10.20 s.

București-Piteștĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 6.45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10.44 d.

București-Galațĭ, direct. persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9.40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2.05 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5.59 p. m., sosește Galațĭ 6.35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.—Pleacă din Buzĕŭ 2.15 p. m., din R.-Sărat 3.49 p. m., din Focșanĭ 7.48 seara, din Mărășeștĭ 9.02 seara, sosește Tecucĭ 9.45 seara.

București-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6.17 seara, din Câmpina 7.18 seara, din Sinaia 8.31 seara, sosește Predeal 9.10 seara.

Accelerat. Pleacă din Bucureștĭ 7.35 d. din Ploeștĭ 9.44 d. din Câmpina 10.48 d., din Sinaia 12.03 p. m. sosește Predeal 12.45 p. m.

De persoane pleacă din Bucureștĭ 8.50 d., din [illegible] Câmpina 11.55 d. din [illegible] sosește Predeal 1.56 [illegible]

București - Giurgiu, direct, (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8 30 d., sosește Giurgiu 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5.25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiu 7,48 s.

București-Călărașĭ Fetești-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,53 d., Slobo. 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTĬ

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,35 s.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 11.55 d. la 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 5,10 s.
Din Vêrciorova 11.15 s. Fulgerul, la 9,25 d. acceleratu 8,25 s. persoane.
Din Craiova 12,55 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 0,45 d. și 7,20 s. persoane.

Proprietar-Editor, Th. Basilescu. București. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.